

ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵԿԵՆՈՐԴ ՏԱՐԻ

ՄԵԿԵ

Տարեկան գինը 10 ռուբլի. կէս տարեկանը 6 ռուբլ. Առանձին համարները 5 կոպէկով.

Թիֆլիսում գրվում են միմիայն խմբագրատան մէջ.

Մեր հասցեն. Тифлисъ, Редакция «Мѣсъ». Կամ Tiflis, Rédaction «Mschak». Տէլէֆօն № 253.

Խմբագրութիւնը բաց է առաւօտեան 10—2 ժամ (յացի կերակուի եւ տօն օրերից).

Յայտարարութիւն ընդունվում է ամէն լեզուով.

Յայտարարութիւնների համար վճարում են իւրաքանչիւր տողատեղին 10 կոպէկ. Տէլէֆօն № 253.

ՀԻՄՆԱԳԻՐ ԳՐԻԳՈՐ ԱՐԾՐՈՒՆԻ

Տիկին Միսա Արքայազման իր որդիներն ունեցող և Յովհաննէս, Միքայել, Գերասիմ խորհրդարանները ցուած արտի յայտնում են բարեկամներին և ծանօթներին, առաջինը իրան թանգազին և անմոռանալի ամուսնու, իսկ երկրորդները իրանց եղբոր.

ԿՈՍՏԱՆԴ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԽՈՒՐԼԱՐԵԱՆՑԻ

Վաղաժամ մահը, որը տեղի ունեցաւ յունվարի 20-ին, գիշերը ժամի 12 1/2-ին: Ամբիժը չորեքշաբթի, ամսիս 22-ին, երեկոյեան ժամի 6-ին, իսկ թաղումը 23-ին, ժամի 10-ին. իրանց սեփական տանից (Աւարեան փողոց № 107) դէպի Թանգազին ա. Աստուածածին եկեղեցին (բէյալեան ուսումնարանի դիմաց Միքայելեան փողոց) և այնտեղից դէպի Խօյիվանքի գերեզմանատունը:

2—2

ԲՈՎԱՆԻԱՅՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքական տեսութիւն.—ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Նամակ Գառնի Բաաբից. Նամակ Նօղայից. Նամակ Խմբագրութեան. Ներքին լուրեր.—ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ. Ազգային հիւանդանոցի տեղեկագիրը. Նամակ Պարսկաստանից. Արտաքին լուրեր. ՀԵՌԱՅԻՆՆԵՐ.—ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.—ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ. Ընկերոջս յիշատակին:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ձը նայելով այն հանգամանքին, որ շատ ժամանակ չէ անցել այն օրից, ինչ Կոլբա կղզին ազատվել է սպանական իշխանութիւնից և կառավարվում է ինքնուրոյն կերպով, արդէն նկատվում են նոր կեանքի բարեբաւ արդիւնները: Կղզին բարեկարգվում է և հարստանում, առևտրական յարաբերութիւնները օրէցօր զարգանում են, և շատ ժամանակ չի անցնի, որ այդ կղզին կը դառնայ հարուստ և բարեշէն երկրներից մէկը:

Սպանիացիներից շատերը սկսել են վերադառնալ կղզին, վերանորոգում են իրանց հին արդիւնաբերական և առևտրական ձեռնարկութիւնները, փորձում են նոր գործեր նախաձեռնել և կանոնաւոր յարաբերութիւններ հաստատել տեղական

ազգաբնակչութեան հետ: Այն սպանիացիները, որոնք մի տար տարի առաջ համարում էին կուբացիներին անընդունակ վարչական գործեր կատարելու համար և ոչ միայն արհամարհում էին տեղական գործողներին, այլ և նայում նրանց վրա, իբրև ստոր մի ցեղի վրա՝ այժմ խոնարհվում են Կոլբայի նոր վարչական կարգերի առաջ և ստիպված են խոստովանել, որ Կոլբան միայն այժմ է ընկել իր զարգացման կանոնաւոր ճանապարհի վրա և խոստանում է ձուլ և բեղմնաւոր ապագայ:

Կոլբայի օրինակը ցոյց է տալիս, որ մի երկրի բնական հարստութիւններով օժտված լինելը դեռ բաւական չէ, որ այդ երկիրը զարգանայ և առաջ գնայ: Կարելի է, որ նրա արդիւնաբերական ոյժերը չը խեղդվին և նրանց ազատ զարգացման համար տրված լինեն նպաստաւոր պայմաններ: Մեր հարեան երկիրները, Պարսկաստանը և Թուրքիան, մինչև այժմ չը կարողացան այնպիսի պայմաններ ստեղծել պետութեան մասերում, որ նրանք անարգել և անշող ընթացքով առաջ գնան, հանդէս հանելով երկրի անբաւ հարստութիւնները: Երբ այդ պետութիւններն մի որևէ մասը ընկնում էր ուրիշ պայմանների մէջ, ինչպէս օրինակ կազմվեցին Բալկանեան մանր իշխանութիւնները, կամ

բուն, ճնշող ձանձրոյթներուն, մեզ պիտի իրան կը կապէ մեր ամբողջագլխէ կամ երբեք չիրականացող ցանկութիւններով, պզտիկ ու վաղանցուկ ուրախութիւններով, դիւրին և վայրկեանական բախտաւորութիւններով, մեր մերձակներուն օգնելու և զանազան երախտաւորելու ինքնագոհութեամբ և վաղվան ու միւս օրվան համար ունեցած այն տարածած յոյսով, որ չի մարիր անձնական կամ համայնական դժբախտութեան մը ծովին մէջ իսկ:

Ու մեր հայրենիքով, Ինչքան բնական և նոյնիսկ անհրաժեշտ կը թուի որ ապրէինք, երկարօրէն ապրէինք՝ ընել և վերջացնել կարելի չափով համար՝ ինչ որ պարտականութեան զգացումներով արժանի կը համարէինք ընել: Եւ վերջապէս կեանքին քով մահը ինչ պայմաններով է որ կը ներկայանայ և ինչ կարող է խոստանալ, եթէ ոչ յաւիտեանական լուսթիւն և մոռացում, որոնցմէ կը սարսափենք: Lebenist Leiden—կեանքը տառապանք է, սակայն կը սիրենք այդ տառապանքը և կարենանք անով: Մէկ երկու յաջողութիւններ, գնահատանքի քանի մը խօսքեր և աման յոյսեր բաւական կը դառնան անգամ մը կեանքի ճամբան գտած մէկը ընել այն գործունէութեան, որուն կողմէ նուիրվել մշտապէս Մշտապէս նուիրվել—ինչքան թեթիւ ու անմիաստ են մեր սա բաներն ալ՝ մեր գագուցմանը պէս. մշտապէս նուիրվել, այսինքն ամենաքիչը մինչև մահ, ու մինչև մահը յաւիտեանականութիւն մը կը գնենք: Բայց ամեն րօպէ մեր ետեմէ, մեր քովին կը քալէ անարկու և դժբանք ուրուականը, որը միշտ երկրագործի մանցանքը նկարագրած են, մինչդեռ աւելի գողի, գաւազիի դերին մէջն է որ իրան կը հանդիպենք, և որ իր սառն ու աւերող ձեռքով ժամէ ժամ կեանքին ճրագը մարելու գաղտնիքը ունի, անարտաքին գոհութեամբ մը անէպանքելով կեանքի հրա-

անցան Ռուսաստանի և Աւստրիայի ձեռքը, իսկոյն փոխվում էր ամեն բան. հինը, անշարժական ասիական կարգերը տեղի էին տալիս նորերին, սկսվում էր նոր գործունէութիւն թէ տնտեսական և թէ վարչական շրջաններում, ազգաբնակչութիւնը հնարաւորութիւն էր ստանում ազատ գործելու և երկիրը հանդէս էր հանում իր թաղնական հարստութիւնները:

Բայց միթէ այդպիսի օրինակները չը պէտք է ուսանելի լինեն այդ հնացած պետութիւնների համար և չը պէտք է նրանց ստիպեն, նոր կեանքի և նոր կարգերի շաւղի վրա կանգնելու:

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԳԱՌՆԻ ԲԱՍԱՐԻՑ

Ձիգդաժու գիւղ, յունվարի 8-ին
Մեր Գառնի-Բաաբի գիւղերի ժողովուրդը շարունակ իրան տալիս է արեւոգողութեան խումբ են անխորտակ մահերը, տարւ տարեկանից սկսած մինչև ամենահասակաւորները: Կանայք տղամարդկանցից յետ չեն մնում. նրանց մէջ հարբած գրութեան մէջ պատահում են ամուսնական հաւատարմութեան դէմ մեղանշողներ, որի հետեանքը լինում են սպանութիւններ և կամ զանազան տեսակ վրէժիքներով լինումներ... Պակաս չեն նաև քահանաները, որոնք հրաւիրված են նոյն ժողովուրդին առաջնորդ և ուղեցոյց լինելու դէպի լաւ դէպի բարին, բայց իրօք ոչնչով բարձր չեն տգէտ և անուս ամբոխից և յաճախ աչքի են ընկնում ստոր և անասթ կողմերով:

Շրջակայ գիւղերից այնպիսի լուրեր են հասնում մեզ, որոնք արատ են բերում քահանայական կողմին և պատուին: Ինչ էր կարծում, բոլոր անվայել արարքները կատարվում են կամ գինի ձեռք բերելու նպատակով և կամ գինու աղբիքներով: Ինչ որ զիւրի ծխական քահանան, երեսփոխի հետ միասին, կոտորել են աղբաւորների օգտին եկեղեցում զանազանական

չակերտը՝ որ մարդն է, և դադարի մէջ դադար մը ընելով մեզի այնքան թանգազին եղող մարմինը, լեզուն իրէպանքելով, տնչանքներով, պատրանքներով:

Ինչպէս դիմաւորել այն դժբախտութիւնը, և ինչպէս հանդիւրել, որ անքան տաժանագին և զոհաբերական ջանքերէն ետք՝ ոչինչ չէ մնում այն թանգազին եռանդէն և իմացականութիւնէն, որ նախնայեաններին էր...

Ինչի կը թուի թէ դեռ նախորդ օրն էր—մէկ ու կէս տարին այսքան չուտ անցաւ—որ գինը Լայպիգի կայարանէն ձամբայ կը ձգէինք:

—Յաղագրութիւններ և ցուցակութիւն: —Յուսութիւն...

Ու հետագայ գնացքի մէկ վաղձնի պատուհանէ կը շարունակել դեռ իր գլխարկը շարժել իր գլխուն հետ նախնայեանը: Մեր անդրանիկը, յաղթական իր առաջին յաջողութիւններով և թեւաթիւն ապալայի յոյսերով, կերթար նոր բախտաւորութիւններ ողջագուռելու: Ան, պատմութեան և փիլիսոփայութեան ուսանող, բնականաբար չէր կրնար իր ապագան և իրան վիճակվելիք գործունէութիւնը յատկաօրէն ընդհարել. սակայն երբեք չը լսեցինք իրմէն դժգոհութեան ձայնարկութիւններ իր մասնագիտութեան և իր ապագայի նկատմամբ: Ձէ որ խոստովանում և հանգստաւ գործ մը չը գտնելու վախը, մասնաւոր դիրքը, զատակարգ մը՝ միմիայն դործնական գիտութիւններու և քիչ մըն ալ քաղաքականութեան հետեւելու փրկարար ծրագիր: Այնքան հաւատարմօրէն գործադրելու կուգայի միայն ու Տաճկաստանէն Միշտ աճող ոգեւորութեամբ մը նուիրված էր իր օւսումներուն, և շատ

փողի արկղիկը և տարել դրել գինեանում. այս մասին երկար ժամանակ շողոքներ եղան դատաստաններում: Իսկ մի այլ քահանայ, լաւ հարբելուց յետոյ, պատարագի ժամանակ սեղանում չէր կարողացել իրան վայելուչ պահել...

Երեկոյեան ժամերգութեան ժամանակ, քահանան այնպէս խմած է, որ չէ կարողանում աղօթքը կամ մաղթանքը վերջացնել:

Սահակ Տէր-Թովմասեան

ՆԱՄԱԿ ՆՈՂԱՅՍԿԻՑ

Յունվարի 11-ին

Նօղայից, հին Արեւոստան, որ այդ անունը ստացել է համանուն գետակից, դեռ անցեալ դարի սկզբներին, այն է Լիւմի հայերի Դօնի չրջանը տեղափոխվելու ժամանակներից, դարձել էր բնակավայր մի բուն հայերի համար: Այդ հայերը, թէև անշատ լավ զարգացած, բայց, թէև հեռու հայաշատ քաղաքներից, հեռու հայ հասարակական կեանքից, սակայն հային յատուկ կրօնապիտանութեամբ և դէպի Իրանց մայրենի եկեղեցին ունեցած սիրով՝ ջերմեռանդութեամբ ամեն ջանք գործ են դնում ունենալ իրանց եկեղեցին, դպրոցը, կազմել ինքնուրոյն հասարակութիւն: Եւ չը նայելով, որ այն ժամանակ դեռ ևս նրանց մէջ շատ քիչ էր ունեւորների թիւը և նրանց մեծամասնութիւնը մանր առևտրականներ էին, այնու ամենայնիւ նրանց աջողութեամբ է իրագործել իրանց մտադրութիւնը, և դեռ 1812 թիւին նրանք չի-նում են այստեղ մի փոքրիկ և շատ համեստ եկեղեցի:

Այնուհետև, երբ ժամանակի ընթացքում հայերի թիւը Նօղայիցում հետզհետէ աճում է և նրանց մէջ երևան են գալիս հարուստ և կարողութիւն ունեցող անձինք, նրանց հասարակական գործերը աւելի առաջ են դնում: Բացվում է ծխական դպրոց, վերաշինվում է պարզ և աղքատ եկեղեցին, և Նօղայից չրջակայ քահանայութեան ցրված հայերի համար դառնում է մի տեսակ հոգիւր կենտրոն:

Գոհ էր իր մասնագիտութեան, որ իրան լայնօրէն առիթներ կընծայէր խորունկ զարգացման մը:

Իր մեղմ և համեստ բնավորութեամբ ամենու մօտիկնալու և գինքը ամենու հիշելի ընելու դաղնիքը ունէր, պահելով քաղաքի իր ինքնուրոյնութիւնը և իր կարծիքներով բաժնվելով յաճախ իր ընկերներէն: Ուսանողական ժողովներուն իր մասնակցութիւնը մասնաւոր հրապոյր մը կընէր: Նիստերուն Ոչինչ չէր խօսէր անմտածված և աւերող, ու ամեն անգամ երբ իր կարծիքը կուգէր յայտնել՝ մեծ հետաքրքրութեամբ մըն էր որ կը լսէինք լսելու համար գինքը: Յաճախ Լայպիգի և Բերլինի ուսանողական ժողովներուն զանազան գաղափարներով իրարեւորելու կարողացած է, որոնց վերջինը, «Պետրոս Դուրեան», հրատարակվեց ՎՃակին մէջ:

Իր ախտաւոր հասակաւորութեան մէջ գերմանացիներէն ժառանգած բաւական բան կար: Նախ չը հապճեպող ոգին, յետոյ չրջակայից մտածելու և լրջօրէն ուսումնասիրելու դրութիւնը: Ուսանողական օրերուն իսկ ՎՃակին մէջ համեստ Մ-ով մը ստորագրած իր գրական ու գեղարուեստական յօդուածները արդէն իր կազմված նկարագրին գրողը կը կրէին և կուրուագծէին մեզ այն գրող և մտածող նախնայեանը, որ պիտի երևար տարիներ ետքը: Հետաքրքրութեամբ և կանոնաւորութեամբ, բազմաթիւ հանդէսներէն գտտ, ամեն օր կը հետեւէր Բերլինի, Ֆրանկֆուրտի և Վիեննայի թերթներուն: Գերմանական օրաթերթերը, անգլիականներէն ետքը, լայն բաժիններ ունէին լուրը և կարեւոր տեղումնաւորութիւններու, և հետագայի միտք մը պարտաւորված է միշտ հետամուտ լինել անոնց: Մինչդեռ մեզմէ չա-տերը Լայպիգի ձուլ ընթերցատան մէջ առաջ հայկական բաժին է որ կայացվէին՝ ինք ան-

բեան պանդուխտներն համար՝ իմ պետութեան
հետաւոր ծառայումն չի կատարում:

Բարձրագոյն հրամանով ոչնչացրած է առե-
տրական ծովագնացութեան և նաւահանգիստ-
ների գլխաւոր կառավարչի օգնականի պաշ-
տօնը և հիմնված են երկու նոր պաշտօններ՝
գլխաւոր կառավարչի օգնականի, որոնց համար
նշանակված են զաւոտի խորհրդական Ռուսլով
և կօնտր-ադմիրալ Արապա: Գեներալ-մայոր
Կոլբարսկին նշանակված է Պրիմորսկայա նա-
հանգի զինուորական նահանգապետ և Ուստ-
րիսկի կողակերպի զօրքի նախագահ, ատաման
ՊԱՐԻՉԻ Իսխան Ուրուսով յունվարի 21-ին
մեծ զիպուտով նշանակված ծառայող, որին ներ-
կա էին ի միջի այլոց ֆրանսիական զեպանը
Պետերբուրգում՝ Բոսօլար, տեղի զիպուտա-
տիական կողմը, բարձր հասարակութեան ներ-
կայացուցիչները և ֆրանսիականները:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳԻ Կարմիր խաչի գլխաւոր վա-
շտիկները ստացաւ Անդրեանի սենեկապետ
Ալեքսանդրովիկոյն հետագիւր, որի մէջ նա հա-
ղորդում է, որ, մինչև մարտ ամիսը վնասված-
ների համար անհրաժեշտ օգնութեան չափերը
որոշելով, նա աւարտում է չընկերների ապա-
հովութիւնը անհրաժեշտութեամբ: Խորը ձիւն
եկաւ: Ստանաւանից 10 աստիճան է: Հաշիւնե-
րը վերջացնելու համար գլխաւոր վարչութիւ-
նը հետագիւր փոխադրեց Ալեքսանդրովիկոյն
անունով 20,000 ռուբլի:

ԽՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՅԱՅՏՆՈՒՄ Է

ԳՆԱՅԱ. Հիւանդ Նորայ, Միգրանին, Ձեռ
Մշակ՝ ուղարկվում է առաջին համարից:

Խաւարի՝ ԱՆԻՔՍԱՆԻ ԲԱՆԻՔԱՐ
Հրատարակիչներ՝ ԹԱԳՈՒՆԻ ՏԻԳՐԱՆԻԱՆ
ԻՍՍԱՀԱՅ ՄԵԼԻՔ-ԱՂԱՄԱՆԻԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Երևանի և Յովհաննէս եկեղեցու ծխական-
ներից ընտրված մասնագործներ, որին յանձնա-
րարած է այս եկեղեցու համար որոշել երկու
արժանաւոր քանակապագուներ և առաջարկել
արանց ժողովրդի վերջնական ընտրութեանը,
յայտարարում է, որ ցանկացողները, որոնք
պէտք է լինեն առ նախաձեռնութեան զարդ-
ների կամ էլ միմեանի ձեռնարկի 6-դ դասարա-
նի դասընթացը աւարտած, կարող են մինչև
առաջիկայ մարտ ամիս մէկը դիմել մասնագո-
րծի նախագահ Յովհաննէս Զորարեան Ղոր-
դանանց, միաժամանակ ներկայացնելով
հարկաւոր վկայաթղթեր:

ԲԺԻՇԿ Ա. ՄԻՒԹԱՐԵԱՆՑ

Հնդկանում է մասնաւորապէս սիֆիլիս, մոր-
թու և վնասներէն ախտ ունեցող հիւանդ-
ներին Գիմիկո-միկրոսկոպիկան կարգին, որ-
տեղ ընդունվում են կաթի, խորի, մէղի և
արեան անալիզներ:

Առաւօտեան 11—1 ժ.
Երեկոյեան 4—6 ժ.

Բերաւոտիկայ փողոց № 41. տուն Արա-
րատեանի: Բոգոտեւսկայա լ. № 41. Դոմ Բ-
րատեւսկայա լ. 47—150

Վաղեկավարի հայոց եկեղեցու համար հար-
կաւոր է մի:

ՀՄՈՒՏ ՏՏԻՐԱՑՈՒ

որ կունենայ ոռնիկ և օրինակաւորութիւն-
ներից արգելեալ չմիտան 5—600 ռուբլի Դի-
մի, Владиславъ. Ктитору В. Терь-Аса-
турову. 6—6

ԼՈՂԱՄԵՍԱԼ

ԲՃ. Վ. ԱՐԵՐՈՒՆԻ

ԲՃՇԻ ԶՐՈՑՆԵՐԻՆ 8-րդ դրոշմը

ՆՈՐԱՆԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԻՆԱՆԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Գինն է 5 կօպ.

Դիմել Կենտրոնական և Երևանի քաղաքի
վանահանգիստներին, նոյնպէս եւ Կենտրոնական
(Тифлисъ, Д-ру Арцруни, Сергиевская
улица, № 12).

ԼՈՂԱՄԵՍԱԼ

ԼՈՐԻ ԿՏՏՈՆԻ

ՊՈՐՊԵՏԻ ՎԵՐՋԻՆ ՕՐԵՐԸ

Մի մեծ վեպ, բաղկացած 752 երեւոյ:
Գինն է 1 ռ. 50 կօպէկ, փառակալ 2 ռուբլի:

Դիմել Կենտրոնական և Երևանի քաղաքի
վանահանգիստներին, նոյնպէս եւ Կենտրոնական
(Тифлисъ, Д-ру Арцруни, Сергиевская
улица, № 12).

ԹԻՖԼԻՍԻ ԺՈՂՈՎԱՐԱՆ

Երաւար, յունվարի 25-ին, նշանակված է

ԴԻՄԱԿԱՀԱՆԴԻՍ

սովորական կարգով 1—3

ԱՐՏԻՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՍ

Կիրակի, յունվարի 26-ին

Հայոց դրամատիկական ընկերութեան խումբը
տ.տ. Ն. Ոսկանեանի, Յ. Ս. Ս. և պ. Մամա-
նյանի ղեկավարութեամբ, սիրողների երգիչի
խմբի արտիստ մասնակցութեամբ, որպէսզեւ
Պ. Ա. Դ. Մ. Ե. Ա. Ն. Ե. Ե. Ա. Ս. Ա. Կ. Ի. Ն.

կը տայ երաժշտական դրամատիկական

ՅԵՐԵԿՈՅԹ

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

Ա. Պ. Ա. Հ. Ա. Բ. Չ. Ա. Ն.

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԱԼՔՕՄ
ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԱՅՎԱԶՈՎՍԿԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ամենաթանգազին պօստի և կրպակի թղթի վրա 14 տպագրական թերթից բաղկացած, մեծա-
գիր 36—27 աստ. մեծութեամբ, 60-ի չափ պատկերներով, և գեղանկար վիճակներով մօ-
զէրն ստիկի Արթուր բաղկացած է երեք գլխաւոր բաժանումներէրից՝ 1) Կենսագրական—գը-
րական—գեղարուեստական, 2) Եկարգական և 3) Երաժշտական: Այսօրին մասնակցում են, թէ
հայ և թէ օտարազգի յայտնի նկարիչներ և երաժիշտներ:

Գինն է առանց կաղամի 3 ռ. 50 կ. ճանապարհածախով—4 ռ. չընդադարդ կաղամով—4 ռ.
50 կ. ճանապարհածախով—5 ռ.: Ուղարկվում են նաև վերադարձ վճարով միմիայն նրանց, ո-
րոնք կանխիկ վճարում են 2 ռուբլի:

Հասցեն.—С. Петербургъ, Императорская консерваторія, Г-ну Египше Багдасаряну
или Академія Художествъ г-ну Д. Окроянцъ. 3—10

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ՊԱՐՏԷՋ ԵՒ ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ-ՊԱՆՍՈՆ
Ս. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

Баку, домъ Красильникова, противъ армянской церкви.
Հնդկանութիւնը սկսվում է երկրորդ կիսամյակից (Յունվարից) և պատրաստվում են երեխա-
ները միջնակարգ դպրոցների համար 7—10

Ֆինանսների նախարարութեան իրաւասութեան տակ գտնվող
ՀԱՇՈՒԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ ԿՈՒՐՍԵՐ
ՆԵԿՈՂԱՑՈՍ ԱՐԱՀԱՄԱՆԻ

Հեղինակ Վ. Կ. Կարապետ, գործարանական եւ նախարարութեան հաշւապահու-
թեան ձեռնարկի, որ ֆինանսների նախարարութեան ռուսական բաժնի կողմից ըն-
դունված է իբրեւ օժանդակ ձեռնարկ առեւտրական դպրոցներում:

ՍՈՎՈՐՅՈՒՄ ԵՒ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ Է
Երկու աստիճան՝ գործնական ձեռնարկ հաշւապահութեան և տնտես-
ագրագիտութեան:

- 1) Իտալական կրկնակի հաշուապահութեան արդիւնաբերութեան բոլոր միջոցների վերաբերեալ: Վաճառականական, բանկային, յոնանարարական, գործարանական, նախ-
նախարարութեան իրաւասութեան եւ նախարարութեան հաշւապահութեան:
 - 2) Առեւտրական թուղթերի:
 - 3) Առեւտրական թղթերի:
 - 4) Մուրհակային եւ առեւտրական օրէնքներ:
 - 5) Վալյապագրութեան եւ ուղղուն մանկավարժական ձեռնարկի:
- Հնդկանութիւնը տալիս օր: Պարտաւորութեանը սկսվում են 1908 թ-ի Յունվարի 15-ից:
Գործարանական ամիսն 4 ամիս, ամիսային օր ճաշից յետոյ՝ 60 ռուբլի վճարով:
ամիսը գործնական համար:
Իտալական թղթերի արժեքները արժեք են, ֆինանսների նախարարութեան թղթ-
արժեք ծրագրի համաձայն, առեւտրական:
- Յանկապագրութեան ինքնուրու են գրից գրաւոր կերպով կամ անհամար կրթների հիմնա-
գրին՝ Թիֆլիսում, Н. В. Абрамъ, Николаевская ул. № 46, ամիսային օր: Մարտի
ուղարկվում է ձեռք:
- Վերջում յիշված ձեռնարկը ծախվում է Ռուսաստանի բոլոր գործառնական-
բուր: Օտարաբաղադրանքները գրից գնելու համար կարող են գրից հեղինակին, առանց
պատի ծախս վճարելու: Գինն է 3 ռ. 50 կօպէկ: (Կ. Ե. Կ.) 16—25

Ս. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՆԱԳԻԹԵԱՆ

Ժողովին, գեղաստիկ եւ գեղարուեստական հաշւապահութեան, ապրանքների տեղափոխութեան եւ
գոյքերը կրակից ապահովագրելու համար:

Հիմնված է 1847 թ-ին
Հիմնական գրամագուլը 1,650,000 ռուբլի
Պահեստի գրամագուլը 2,664,808

Ի. Ա. Պ. Ա. Ք. Ե. Բ. Ն. Ս. Ե. Ա. Ք. Ո. Ի. Բ. Ի. Ն.

Աւելի քան 300 գործակալութիւններ եւրոպական Ռուսաստանի, Կովկասի, Միջին Ասիա-
յի, Սիբիրի եւ հեռավոր Արեւելքի բոլոր նշանաւոր տեղերում, նոյնպէս եւ ներկայացուցիչներ
արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներում:

Տեղագրութիւնը ամեն տեղական բնակիչի եւ իրերի, որոնց ընդունելութիւնը եւ յանձնումը
կատարվում է թէ ամեն եւ թէ պահանջներում ու խանութներում:

Յանձնումը բնակիչի ուղարկվողների կողմից առաջարկված պայմաններով (վերադարձ, չմար-
ների հայրեւելքային, գրամի փոխադրութիւն (переводъ) բնակիչը յանձնելու տեղը
հասցնելու համար եւ այլն):

Պահանջները բնակիչի արտօնեալ պայմաններով ստացման տեղերում՝ ապահովագրե-
ով նրանց պահանջներում, որի համար շատ կէտերում կան ընդարձակ պահանջներ, յաւակաւ
բնակիչը պահելու համար:

II. ՆԱԳԻԹԵԱՆ Ի. Բ. Ի. Ն.

Սեփական մարդաստոր, ապրանքատար եւ ձգող չղանակներ, ծովային եւ գետային նաւեր
(70 նաւ):

Բնակիչի եւ մարդաստոր նաւերի ապրանքական հաղորդակցութիւնը Վոլգա գետի բոլոր
նաւահանգիստների մէջ, Բիբիսկայից մինչև Աստրախան, եւ Կասպից ծովի բոլոր նաւահան-
գիստների մէջ, Աստրախանից մինչև Պարսկաստանի ափերը:

Ամենաթանգազին պահանջներ Նիժնիում (սիբիրական նաւամատոյցի վրա), Աստրախա-
նում, Բաղաթում եւ Կրասնովոդսկում:

Բնակիչը անդհապարտաւոր ուղարկելու համար ընկերութեան չղանակագնացութիւնը հա-
մաձայնութիւն է կապել երկաթուղիների հետ: Այն ապրանքների տեղափոխութեան համար,
որոնք ուղարկվում են Ռուսաստանից Պարսկաստան եւ Պարսկաստանից Ռուսաստան, գոյու-
թիւն ունի առանձին, բացառիկ արտօնութիւնով, համաձայնութիւն Պարսկական ապահովա-
գրական եւ տեղափոխութեան ընկերութեան հետ:

III. Ա. Պ. Ա. Ք. Ե. Բ. Ն. Ս. Ե. Ա. Ք. Ո. Ի. Բ. Ի. Ն.

- ա) Ապահովագրութիւն բնակիչի, որոնք տեղափոխվում են թէ շրջային եւ թէ շրջային ճանապարհ-
ներով (ծովերով և գետերով):
- բ) Ապահովագրութիւն կրակից տնի տեղակալ գոյքերի:
- գ) Ապահովագրութիւն ամեն տեղական գոյքերից ճանապարհին ամեն տեղական նաւերի, չղանակ-
ների, առաքատանակների, վառարանների